

Fòssil d'en Pau o Pierolapithecus catalaunicus

Els Hostalets de Pierola

Ubicació

Comarca:	Anoia
Lloc/Adreça:	Institut Català de Paleontologia. Escola Industrial, 23. Sabadell.
Emplaçament	Institut Català de Paleontologia a Sabadell.
Alçada:	360 m

Coordenades:

Latitud:	41.53384
Longitud:	1.77016
UTM Est (X):	397407
UTM Nord (Y):	4598751

Classificació

Número de fitxa	08162-88
Àmbit:	Patrimoni moble
Tipologia	Objecte
Estil / època:	Cenozoic
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	Fòssil consolidat i restaurat
Protecció	Legal
Observacions protecció:	Llei 9/1993, decret 78/2002
Accés	Restringit
Ús actual:	Científic
Titularitat	Pública
Titular:	Generalitat de Catalunya
Autor de la fitxa	Natàlia Salazar Ortiz/Jordina Sales Carbonell
Data de registre de la fitxa:	dl., 11/05/2009 - 02:00

Descripció

Es tracta del crani gairebé sencer i part de l'esquelet d'un exemplar antropoide que ha rebut el nom científic de *Pierolapithecus catalanicus*. Té 13 milions d'anys d'antiguitat i s'ha batejat popularment amb el nom de Pau. El fòssil va ser descobert i extret a l'excavació de l'any 2003 a l'Abocador Controlat de Can Mata. El seu posterior estudi al laboratori ha permès deduir que és el primat fòssil més similar a l'avantpassat comú del grup dels actuals ximpanzés, bonobos, goril·les, orangutans i humans, essent doncs un element clau en l'estudi de l'evolució humana, ja que per primera vegada es pot explicar com els primats van passar de caminar a quatre potes a adoptar la postura vertical.

En total s'han recuperat 83 peces de l'esquelet del "*Pierolapithecus catalanicus*". Tot i que el crani resulta una de les peces més emblemàtiques en qualsevol fòssil humà, altres parts com les costelles, vèrtebres i extremitats han donat als investigadors moltes dades sobre les característiques de l'antropoide. El "Pau" era un mascle jove, d'uns 35 quilos de pes i 1'20 m d'alçada. Tenia una dieta a base de fruita i alguns animals més petits; podia adoptar posicions verticals i s'enfilava als arbres utilitzant els braços. En els seus ossos s'observen marques produïdes per les dents d'un gran carnívor, que no es pot determinar si va actuar com a caçador o com a carronyer. El que sí és segur és que poc després un aiguat torrencial va enterrar l'esquelet juntament amb els ossos d'altres animals que hi havia escampats pels voltants.

Observacions:

Miocè Mitjà-Miocè Superior

Història

L'any 2001, el Casal Català i l'Ajuntament dels Hostalets van realitzar, amb l'assessorament científic de Miquel Crusafont l'exposició *El Paradís Perdut: Els Hostalets de Pierola* entre 13 i 9 milions d'anys. Aquesta exposició va crear una base social per sensibilitzar les administracions sobre la necessitat de preservar i actuar científicament sobre els jaciments paleontològics del terme municipal. Dos anys després es produí la troballa d'en Pau.

Bibliografia

- ALBA, David M. ET ALII (2006): "La intervenció paleontològica al dipòsit controlat de residus de Can Mata (els Hostalets de Pierola, Anoia): campanya novembre 2002-agost 2003", *Tribuna d'Arqueologia* 2003-2004, Barcelona, p.7-22.
- GALINDO, Jordi (2008): "El futur centre d'interpretació paleontològica: una finestra al passat", *L'Hostal*, 1, Els Hostalets de Pierola, p. 7.
- MOYÀ-SOLÀ, Salvador ET ALII (2004): *Pierolapithecus catalanicus*, a new Middle Miocene great ape from Spain", *Science*, 306, p. 1339-1344.

